

ת"פ (חיפה) 20816-01-24 - מדינת ישראל נ' מוחמד מחאמיד

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 20816-01-24 מדינת ישראל נ' מחאמיד
תיק חיצוני: ת"ח 120/20

בפני כב' השופטת הבכירה טל תדמור-זמיר

מאשימה
נגד
מדינת ישראל

נאשם
מוחמד מחאמיד

החלטה

ביום 9.1.24 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום שמייחס לו עבירה של איסור זיהום מי - עבירה שבוצעה, לכאורה, ביום 18.11.20. הנאשם טוען כי המאשימה הגישה את כתב האישום תוך הפרת הוראת סעיף 57א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") ולכן מבקש לבטל את כתב האישום.

המאשימה מצדה טוענת כי קיימה את הנחיות היועמ"ש כלשונן, קרי, היא לא הפרה את הוראות הדין, ולכן יש לדחות את הבקשה.

המסגרת הנורמטיבית

1. סעיף 57א לחסד"פ התווסף במסגרת תיקון 87 לחסד"פ, כחלק מרפורמה כללית בהוראות ההתיישנות בדין הפלילי. התיקון פורסם ביום 10.1.19 ונכנס לתוקף ביום 10.10.19. הסעיף קובע כי משך הליכי חקירה והעמדה לדין יהיה בהתאם לתקופות שייקבעו בנהלי רשויות החקירה ובהנחיות היועמ"ש. עוד קובע הסעיף כי לא יוגש כתב אישום אם חלפו התקופות הקבועות בנהלים ובהנחיות, אלא בהסכמת היועמ"ש. עוד בטרם תוקן החסד"פ, נקבעו שלוש הנחיות מנהליות שמטרתן להגדיר תקופות מרביות למשך הליכי חקירה והעמדה לדין של חשודים ונאשמים:

א. הנחיית היועמ"ש מספר 4.1202, שעניינה "משך טיפול התביעה עד להגשת כתב אישום" (להלן: "**ההנחייה**").

ב. הנחיית המשנה לפרקליט המדינה (עניינים פלייליים) שעניינה "מעקב אחר תיקים המצויים בהשלמות חקירה" הנובעת מכוח ההנחייה (להלן: "**הנחיית המשנה לפרקליט המדינה**").

ג.נהל אח"מ מספר 300.5.166 שפורסם בשנת 2014 ועניינו "הגבלת משך החקירה נגד חשוד" (להלן: "**נהל האח"מ**").

2. ההנחייה נכנסה לתוקף בחודש אוגוסט 2011 ומטרתה "לסייע במידת האפשר בקיצור הזמן הנדרש להכנת כתבי אישום בפרקליטות המדינה ובמשטרה" (סעיף 1(ו) להנחייה). ההנחייה עודכנה בחודש מרץ 2020 ולאחר מכן, פעם נוספת, בחודש ינואר 2021.

סעיף 4.א. להנחייה קובע שפרק הזמן הקצוב להגשת כתב אישום בתיקים שעניינם עבירות מסוג עוון הוא 18 חודשים (להלן: "**פרק הזמן הקצוב**") וכי מניין התקופה יחל ביום קליטת התיק בתביעה ויסתיים בקבלת החלטת התובע בדבר העמדה לדין או סגירת תיק.

סעיף 4.ג. להנחייה מונה את העילות שבהתקיימן ייעצר מניין פרקי הזמן הקצובים לטיפול בתיק. בין העילות - העברת התיק להשלמת חקירה ובהקשר זה נקבע כי כדי לוודא שהשלמת החקירה מטופלת ביעילות, הוצא נוהל משנה לפרקליט המדינה (עניינים פלייליים) וכי על הפרקליט המטפל בתיק לערוך מעקב ובקרה אחר תיקים המצויים בהשלמות חקירה, בהתאם לאותו נוהל.

בהערת שוליים מס' 5, שמתייחסת לנושא השלמת החקירה, צוין: "פרק הזמן שממועד הוראה להשלמת חקירה ועד להעברת חומר החקירה בחזרה לתובע לאחר השלמת חקירה אינו מובא במניין משך החקירה, אלא אם עלה על 6 חודשים אז מובאת תקופה זו במניין משך החקירה" (להלן: "**הערת השוליים**"). ובפסיקה נקבע כי יש לפרש את הערת השוליים כך שמקום שבו השלמות החקירה התארכה מעבר ל-6 חודשים, הזמן העודף נספר כ"משך החקירה", להבדיל מ"פרק הזמן הקצוב לטיפול בתיק", ונכלל במסגרת חישוב זמן החקירה והמגבלות שחלות עליו, בהתאם לנהל האח"מ. קרי, התקופה שבה שוהה תיק החקירה אצל גופי החקירה לצורך השלמת החקירה אינה מוגבלת בזמן מבחינת "פרק הזמן הקצוב" (תפ"ח (מחוזי חיפה) 22983-04-22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (החלטה מיום 6.12.22 והחלטה מיום 24.3.23).

דין והכרעה

3. כדי לבחון את טענות הנאשם בתיק דנן, אפרט להלן, לשם הנוחות, את המועדים הרלבנטיים לדיון בענייננו, בהתבסס על טיעוני הצדדים ועל המסמכים שהוגשו לעיוני:

תאריך	האירוע
18.11.20	מועד ביצוע העבירה
22.3.21	קליטת התיק אצל המאשימה
6.8.22	העברת התיק לביצוע השלמות חקירה
22.1.23	השבת התיק לאחר ביצוע השלמת חקירה
5.2.23	העברת התיק לביצוע השלמת חקירה נוספת
17.12.23	השבת התיק לאחר ביצוע השלמת חקירה *
9.1.24	הגשת כתב האישום

* מנספח 2 לבקשה עולה כי בתכתובת בין ב"כ המאשימה ובין ב"כ הנאשם ב"כ המאשימה ציין שהתיק הועבר להשלמת חקירה ביום 6.8.22 וחזר מהשלמה ביום 17.12.23. לעומת זאת, בדיון מיום 17.2.25 ב"כ המאשימה ציין כי התיק אכן הועבר להשלמת חקירה ביום 6.8.22 וחזר מהשלמה ביום 22.1.23. אלא שאז התברר כי ההשלמות שהתבקשו לא בוצעו במלואן, ולכן התיק שוב נשלח להשלמת חקירה ביום 5.2.23 וחזר מאותה השלמה ביום 17.12.23. בטבלה שלעיל צוינו המועדים שמשקפים נכונה יותר את תנועת התיק ויש בהם כדי להיטיב עם הנאשם.

4. בחינת הנתונים והמועדים המפורטים לעיל מובילה לכלל מסקנה כי המאשימה מילאה אחר ההנחייה ולכן דין טענותיו של הנאשם להידחות. אסביר.

כמצוין לעיל, התיק נקלט אצל המאשימה ביום 22.3.21. קרי, בהתאם להנחייה, היה עליה לסיים את הטיפול בו בחלוף 18 חודשים לכל המאוחר - עד ליום 22.9.22. אלא שבמקרה דנן שליחת התיק להשלמות חקירה עצרה את מניין פרק הזמן הקצוב לתקופה כוללת של 484 יום ומכאן שהמאשימה יכולה היתה להגיש את כתב האישום עד ליום 21.1.24, ברם בפועל הגישה אותו ביום 9.1.24.

5. טענת הנאשם שלפיה השלמות החקירה שבוצעו בתיק הן השלמות טכניות, שכל מטרתן היתה עצירת מניין פרק הזמן הקצוב, נטענה בעבר, נדונה בפסיקה ונדחתה. כך למשל, בע"פ (מחוזי ירושלים) 40953-03-24 **מדינת ישראל נ' שירן לוי** (1.12.24) (להלן: "**עניין לוי**") קבע בית המשפט המחוזי כי עניינה של ההנחייה הוא בהסדרת פעילות התביעה עצמה, בעוד שפעילות הרשות החוקרת מוסדרת בנהל האח"מ ולא בכדי נקבע בהנחייה כי "השלמת חקירה" (היינו, יציאת התיק מידי התביעה והעברתו לידי הרשות החוקרת) עוצרת את מניין פרק הזמן הקצוב לטיפול התביעה בתיק. עוד נקבע בעניין לוי כי במסגרת בחינת השאלה האם המאשימה עמדה בהנחייה אם לאו, בית המשפט אינו נדרש לבחון אם במהלך התקופה שבה היה התיק בהשלמת חקירה בוצעו פעולות חקירה משמעותיות וכי בחינת נחיצות השלמת חקירה, או בחינת טיבן ומהותן של פעולות החקירה שבוצעו אינן משפיעות על השאלה אם השלמת החקירה עוצרת את מניין פרק הזמן הקצוב אם לאו (סעיפים 23-27 לפסק הדין).

עוד ראו בהקשר זה את ת"פ (כפר סבא) 67834-02-24 **אייל טובי נ' מדינת ישראל** (החלטה מיום 23.11.24).

טענת נאשם שלפיה התנהלות המאשימה מהווה עצירה מלאכותית של מניין פרק הזמן הקצוב, באמצעות העברת התיק לרשות החוקרת, יכול שתקבל מענה במסגרות נורמטיביות אחרות, בכללן הוראות ההתיישנות או הגנה מן הצדק, שמתייחסות לטיפול בהליך כמכלול, ברם אין בה, כשלעצמה, כדי להצדיק עירוב בין התקופה העומדת לרשות התביעה ובין התקופה העומדת לרשות הרשות החוקרת - עירוב שאינו ממן העניין.

6. טענת הנאשם שלפיה המאשימה לא ערכה מעקב אחר התיק שנמצא בהשלמת החקירה, אף היא דינה להידחות. מהחומר שהוגש לעיון בית המשפט עולה כי המאשימה מילאה אחר הנחיית המשנה לפרקליט המדינה והתובע מילא אחר חובתו לנהל מעקב ובקרה על ביצוע השלמות החקירה, הן במסגרת הפעם הראשונה שבה התיק נשלח להשלמת חקירה והן במסגרת הפעם השנייה.

סוף דבר

7. מניין הימים שבהם התיק היה ברשות היחידה החוקרת לצורך השלמת חקירה מגיע כדי 484 ימים. תקופה זו אינה נכללת בפרק הזמן הקצוב (18 חודשים). אם נתעלם מהתקופה שבה התיק היה בהשלמת חקירה, יוצא שהיה על המאשימה להגיש את כתב האישום עד ליום 21.1.24. בפועל, כתב האישום הוגש ביום 9.1.24, קרי, המאשימה עמדה בהנחייה ולא חרגה ממנה.

על כן, הריני דוחה את בקשת הנאשם לבטל את כתב האישום נגדו.

ניתנה היום, י"א ניסן תשפ"ה, 09 אפריל 2025,
בנוכחות ב"כ הצדדים.